

Sprawozdanie z działalności

Federacji Polskich Banków Żywności w 2024 r.

Informacja rozszerzona dla Banków Żywności

Informacje ogólne

W 2024 roku działania Federacji Polskich Banków Żywności skupione były zgodnie z przyjętym Planem Pracy na 4 celach priorytetowych:

- FEPŻ - uruchomienie PP 2023 i przygotowania do PP 2024
- Rzecznictwo na rzecz zmian Ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (UoPMŻ) oraz innych aktów prawnych w tym Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (UoDPPIW), Ustawy o VAT i Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (UoBŻiŻ) w kierunkach bezpiecznego funkcjonowania Banków Żywności i wspierania działań wokół redystrybucji żywności zagrożonej zmarnowaniem.
- Świąteczna Zbiórka Żywności
- Promocja, komunikacja, fundraising indywidualny

Pozostałe kluczowe działania realizowane w 2024 roku to m.in.: wzmocnianie potencjału i integracja sieci BŻ, koordynacja darowizn i ewidencji żywności, rozwój działań edukacyjnych, zwiększenie różnorodności źródeł finansowania

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące realizacji działań w poszczególnych obszarach tematycznych.

1. Wsparcie BŻ w procesach odbioru żywności z sieci handlowych w ramach ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności

W 2024 roku Federacja Polskich Banków Żywności współpracowała z **10 sieciami handlowymi**: Makro, Auchan, Auchan Direct, Eurocash, Jeronimo Martins, Kaufland, Żabka, Netto, Stokrotka, Polomarket, Mona-Kontra oraz z siecią restauracji KFC, Pizza Hut, Burger King z grupy AmRest. BŻ odbierały także dodatkowe darowizny z magazynów centrów dystrybucyjnych (Kaufland, JMP, Netto, Makro) oraz darowizny z awaryjnych wycofań tj. produkty z sieci handl., które są bezpieczne, ale nie mogą trafić do sprzedaży.

Biuro FPBŻ zawarło umowę współpracy z firmą eventową Ministry of Creativity, która organizuje eventy na kilka tys. osób i ma możliwość przekazywać żywność po cateringową. Rozpoczęto rozmowy z kolejną dużą firmą kreatywno - eventową FIRE, która zwróciła się z chęcią współpracy z BŻ.

W 2024 roku sieci handlowe przekazały na rzecz Banków Żywności o 670 ton mniej żywności (ok. 4% mniej) w porównaniu do roku ubiegłego (**2023: 17 215 ton vs 2024: 16 545 ton**)

Liczba placówek przekazujących darowizny żywności wyniosła ponad **2185 sklepy oraz 274 restauracje** KFC, Burger King i Pizza Hut (łącznie 2459 obsługiwanych placówek).

Sieć Handlowa	Ilość otrzymanej żywności (kg)	wartość otrzymanych darowizn (zł)	liczba współpracujących sklepów
Jeronimo Martins Polska (sklepy + DC)	4 919 918	80 990 622	965
Netto (sklepy + DC)	4 318 492	35 136 265	572
Makro (hale +DC)	3 425 993	60 421 095	31
Auchan	1 885 837	18 621 939	108
Stokrotka	817 327	12 420 214	218
Kaufland (sklepy +DC)	503 609	6 552 940	187
Żabka DC	474 164	8 588 467	5
PoloMarket	189 357	2 557 932	93
Eurocash DC	8 679	88 034	5
Mona-Kontra	1 360	13 383	1
	16 544 738	225 390 889	2185

W 2024 r. na skutek powodzi sieci handlowe organizowały działania pomocowe. Koordynacja zbiorów na rzecz powodzi była realizowana w sieciach Lidl, Makro, Polomarket, Kaufland, Aldi oraz Netto, a także lokalnie w sieci Stokrotka. BŻ otrzymały i przekazały pomoc ze zbiorów w ilości **ponad 2 tys. palet, 590 ton** darowizn żywności oraz produktów nieżywnościowych o szacowanej wartości **ponad 4 557 651,10 zł**. Poza zbiórkami wsparcie produktowe zostało także przekazane przez Auchan, AmRest, Żabka oraz Grupę Muszkieterów.

Zbiórki - Powódź 2024 żywność	KG	Wartość
Lidl	287 363,8	2 309 598,05 zł
Netto	47 293,92	288 514,31 zł
Kaufland	128 630	954 283,51 zł
Netto	47 293,93	288 514,31 zł
PoloMarket	23 544,26	142 257,49 zł
Makro	1 981,05	10 812,73 zł
Aldi	12 392	32 625,70 zł
RAZEM	548 498,9	4 026 606,10 zł

Zbiórki - Powódź 2024 przemysłowe	KG	Wartość
Lidl	20 600	255 826,80 zł
Auchan	4 060	43 698,92 zł
Kaufland	11 144,9	145 209,50 zł
Netto	3 363	54 753,00 zł
PoloMarket	3 155,7	31 557,00 zł
RAZEM	42 324	531 045,22 zł

Biuro FPBŻ przygotowało i weryfikowało wraz z sieciami handlowymi rozliczenia partycypacji finansowej w koszty dystrybucji darowizn na podstawie zawartych umów ze sprzedawcami żywności. Na rzecz BŻ z tego tytułu sieci handl. przekazały **924 688,50 zł**.

Sprzedawcy żywności (sieci handl.), z którymi FPBŻ jako Pełnomocnik zawarła umowy w imieniu BŻ przekazały do BŻ opłatę za zmarnowaną żywność w wysokości 1 306 765,33 zł.

FPBŻ przygotowała materiały pomocnicze i prawne dla BŻ związane z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z UoPMŻ (sprawozdanie do GIOŚ z zagospodarowanej żywności oraz do sprzedawców żywności z wykorzystania opłaty za zmarnowaną żywność)

Odbyły się spotkania poświęcone koordynacji, rozwojowi współpracy i budowaniu relacji z sieciami handlowymi: Makro (25.04), Netto (10.05; 25.05; 14.06), Auchan (18.06) oraz firmą zajmującą się cateringiem indywidualnym (dieta pudełkowa) Kuchnia Vikinga (24.06)

Biuro FPBŻ brało czynny udział w pracach nad nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (więcej pkt 7).

Federacja brała również udział w spotkaniach oraz aktywnościach:

- Z firmą w Too Good To Go w sprawie wpływu sprzedaży paczek na współpracę z siecią JMP (26.11)
- Z miastem Warszawa, które prowadzi projekt Food Trails w ramach, którego powstała grupa robocza składająca się m.in z FPBŻ, sieci handl, i innych interesariuszy branży spożywczej wokół tematyki marnowania żywności. Tematem spotkania w dniu 14.03 było "Nowe Horyzonty w Ograniczaniu Marnowania Żywności w Handlu: Przepisy, Praktyki i Partnerstwa"
- Z firmą GS1 w sprawie EPCIS (27.03; 13.06)
- Udział w VI edycji Kongresu Nowoczesnej Dystrybucji POHiD (20.05)
- Wizyty wspierające działania na rzecz osób poszkodowanych przez powódź prowadzone przez BŻ w Kielcach oraz BŻ we Wrocławiu oraz na terenach powodziowych (Łądek Zdrój i Stronie Śląskie).

1.1. Tworzenie i wdrażanie narzędzi technologicznych oraz innowacyjnych rozwiązań w zakresie danych ilościowych darowizn żywności

W ramach działań podjętych w 2024 roku rozwijano funkcjonalność platformy Enova. W tym celu odbyto spotkania z podwykonawcą oraz przeprowadzono niezbędne prace przygotowawcze. Federacja Polskich Banków Żywności świadczy także stale bieżące wsparcie IT przy zakładaniu kont mailowych, Enova, obsłudze MS Office i rozwiązywaniu problemów.

1.2. Wsparcie BŻ w rozwoju współpracy z sieciami handlowymi

W ramach wspierania Banków Żywności, przeprowadzono 4 szkolenia stacjonarne, w których wzięło udział 14 osób z 5 Banków Żywności w zakresie Enova, platformy RAMPA oraz narzędzi Microsoft Office 365.

2. Wzrost rozpoznawalności Banków Żywności

W 2024 roku działania komunikacyjne skupiły się na relacjach z bieżącej działalności Banków oraz wydarzeń organizowanych przez Federację.

Efektem współpracy z mediami było **13 609 publikacji (wzrost o 1 147 vs 2023 r.) o łącznym ekwiwalencie reklamowym 48 795 923 zł.**

Facebook – liczba fanów na 31.12.2024 – **18 577**

Instagram – liczba fanów na 31.12.2024 - odnotowano: **2 680**

LinkedIn – liczba fanów na 31.12.2024 – **558**

Wydarzenia promocyjno-edukacyjne

W lutym 2024 roku Banki Żywności rozpoczęły **wizerunkową kampanię online**, prowadzoną w internecie w mediach społecznościowych oraz z wykorzystaniem Google Ads. Hasłem kampanii jest „Potrzebujący są bliżej niż myślisz”, a jej celem jest przybliżenie odbiorcom działalności Banków Żywności w zakresie niesienia pomocy osobom potrzebującym. Główną osią przekazu są różne twarze osób potrzebujących, które każdy może spotkać codziennie na swojej drodze, nie mając świadomości o ich trudnej sytuacji. Dodatkowym elementem wzmacniającym kampanię są autentyczne wypowiedzi osób korzystających z pomocy żywnościowej, które były zebrane do raportu „Niedożywienie i głód w Polsce” oraz dane statystyczne dotyczące ubóstwa. Drugim elementem kampanii będzie kampania wspierająca pozyskiwanie 1,5% podatku, prowadzona przez lokalne Banki Żywności. Za koncepcję kreatywną i obsługę kampanii odpowiada agencja Advalue.

Z okazji **Światowego Dnia Żywności** zorganizowano konferencję online oraz opracowano raport „Nie Marnuj Jedzenia 2024”. Wydarzeniu towarzyszyły takie działania jak: publikacja raportu, transmisja online konferencji organizowanej przez Bank Żywności w Krakowie oraz informacji prasowych. Działania wygenerowały 1 017 publikacji o ekwiwalencie reklamowym wynoszącym 604 473 zł.

Świąteczna Zbiórka Żywności była realizowana dwutorowo: zbiórki w sklepach oraz zbiórka środków w sklepie on-line. Obu akcjom towarzyszyły kampanie realizowane na platformie FB. Ponadto wysłano informacje prasowe, które wygenerowały 1 503 publikacje o ekwiwalencie reklamowym wynoszącym 2 571 522 zł.

Promowano w mediach raport **“Zmarnowane święta”**, który wygenerował 103 publikacje o ekwiwalencie reklamowym 411 426 zł.

3. Zwiększenie różnorodności źródeł finansowania w Bankach Żywności

3.1. Pozyskiwanie funduszy od osób indywidualnych

W 2024 r. darowizny od osób indywidualnych pozyskiwano w ramach takich działań jak: mikrodonacje Donateo w sieci Auchan, akcja Skarbonka w Kaufland, sklep on-line zbiorkazywnosci.pl oraz wpłaty za pośrednictwem systemu PayU. W 2024 roku łączna kwota darowizn od osób indywidualnych wyniosła 810 189 zł.

3.2. Budowanie relacji z sektorem biznesowym — darowizny granty, dofinansowania, współpraca pro-bono.

W 2024 r. biuro Federacji kontynuowało współpracę z biznesem. Udało się zorganizować wydarzenie, na które zaproszono przedstawicieli firm współpracujących z Federacją. Również poprzez wolontariat pracowniczy biuro starało się nawiązać nowe relacje z firmami. Łącznie Federacja współpracowała z 11 podmiotami biznesowymi. W ramach współpracy biuro było odpowiedzialne za przygotowanie: webinarium, szkoleń, koordynację wolontariatu pracowniczego, działań edukacyjnych.

Federacja łącznie pozyskała środki w wysokości: 1 225 805 zł, z czego 250 000 zł było dedykowane wsparciu na rzecz powodzian.

3.3. Współpraca z podmiotami zagranicznymi

W 2024 r. Federacja otrzymała **10** grantów od następujących podmiotów: FEBA: w łącznej wysokości **207 246 EUR**, Global Giving: **101 098 USD**, **Fundacja Auchan: 174 053 zł** Przeznaczeniem grantów były w szczególności wsparcie operacyjne Banków Żywności oraz biura Federacji oraz działania edukacyjne skierowane do dzieci.

3.4. Rozwój fundraisingu indywidualnego

W 2024 rozwinęliśmy narzędzia IT do obsługi procesów fundraisingowych (pozyskiwanie kontaktów, przyjmowanie darowizn online, ewidencja kontaktów, system do wysyłki wiadomości). Narzędzia te są budowane w ramach działań własnych zespołu Biura Zarządu Federacji i są w znacznej części oparte na rozwiązaniach open source oraz low code.

Przeprowadziliśmy ewidencję i czyszczenie danych kontaktowych do darczyńców w bazach danych FPBŻ. Przeprowadziliśmy testowe zbiórki kontaktów z wykorzystaniem różnorodnych lead magnetów w oparciu o działania organiczne w social mediach (bez ponoszenia kosztów reklamy). W wyniku przeprowadzonych działań w bazie kontaktowej FPBŻ jest 7568 kontaktów do darczyńców i sympatyków misji Banków Żywności. Kontakty te zostaną wykorzystane do prowadzenia regularnych działań fundraisingowych w 2025 roku.

3.5. Wsparcie finansowe Banków

W 2024 r. do Banków Żywności zostały przekazane następujące fundusze:

- ponad 1,5 mln zł z tytułu darowizn, grantów,
- 28 400 zł z tytułu zbiórki w sklepie online.

4. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027

4.1. Realizacja FEPŻ PP 2023

W 2024 roku w okresie 06-12.2024 w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023 realizowane były działania administracyjne, wdrożeniowe oraz szkoleniowe dla Banków Żywności i dla Organizacji Partnerskich Lokalnych:

- Prowadzenie bieżących konsultacji i wsparcia dla Banków Żywności w administracyjnej realizacji FEPŻ PP 2023: dystrybucji żywności, współpracy z OPL, realizacji działań towarzyszących oraz dystrybucji żywności z darowizn;
- Konsultacje z Instytucją Zarządzającą ws. Wytycznych oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa w związku z realizacją FEPŻ PP 2023;

- Przygotowanie i wdrożenie strony internetowej dedykowanej dla FEPŻ - Portalu informacyjnego dla osób potrzebujących i współpracujących z Bankami Żywności organizacji partnerskich i ośrodków pomocy społecznej: www.fepz.bankizywnosci.pl;
- Opracowanie i wdrożenie Wirtualnego Biura FEPŻ 2021-2027 wspierającego administracyjną realizację zadań Programu przez FPBŻ;
- Przygotowanie i wdrożenie portalu do komunikacji FEPŻ - Banki Żywności INTRANET FEPŻ 2021-2027;
- Organizacja 2 spotkań on-line dla Banków Żywności, m.in. z realizacji działań towarzyszących;
- Opracowanie dokumentacji: Polityki Bezpieczeństwa Informacji i Dokumentacji Elektronicznej, Zasad Audytu Wewnętrznego;
- Opracowanie narzędzia wspierającego współpracę Banków Żywności z producentami żywności w ramach FEPŻ: System Planowania Dostaw;
- Przygotowanie narzędzia ewidencyjno-sprawozdawczego – „MAŁY POMOCNIK” dla OPL w ramach FEPŻ PP 2023;
- Przeprowadzanie audytu wewnętrznego z realizacji PP 2023 w Bankach Żywności w Olsztynie, Ostrowcu Świętokrzyskim, Trójmieście, Nowych Bielicach, Słupsku, Szczecinie, Gorzowie Wielkopolskim, Częstochowie i Chorzowie.

4.2. Przygotowania do realizacji FEPŻ PP 2024

- Realizacja działań testowych w związku z wdrożeniem Aplikacji BEZ@ wspierającej działania administracyjne Banków Żywności oraz współpracujących z nimi organizacji lokalnych;
- Organizacja spotkania on-line dla Banków Żywności w zakresie realizacji FEPŻ PP 2024

4.3. Przygotowanie i złożenie do MPRIPS oferty konkursowej na nabór organizacji partnerskich w ramach FEPŻ PP 2025-2027

5. Realizacja projektów rozwojowych i działań sieciujących

5.1. Działania z dotacji instytucjonalnej w ramach dotacji Funduszy Norweskich

Projekt realizowany był do końca kwietnia 2024 roku. W jego ramach zrealizowano spotkanie kadry zarządzającej Banków Żywności (marzec), 2 wizyty studyjne w Łodzi (luty), oraz w Lublinie (kwiecień). Zorganizowano szkolenie z wystąpień publicznych w Lublinie przy okazji wizyty studyjnej. Zostało też zrealizowane szkolenie z zakresu rzecznictwa, prowadzone przez Przemysława Żaka, wzięły w nim członkowie zarządu Federacji oraz wybrani pracownicy biura.

Działają 2 grupy robocze (ds. ATM FEPŻ, ds. DT FEPŻ). Odbyło się spotkanie na temat cykli DT (marzec).

Została opracowana przez agencję Advalue strategia promocji zbiórki żywności, oraz nowa wizualizacja zbiórki.

Została zrealizowana kampania wizerunkowa Banków Żywności (kampania online), biuro Federacji wspierało BŻ we wdrażaniu Brandbooka oraz strategii komunikacji - m.in. kontynuacją kampanii wizerunkowej banków Żywności były lokalne kampanie 1,5% dla chętnych Banków wzmacnianie przez biuro (przygotowanie wizualizacji kampanii).

5.2. Projekt Wzmocnienie sieci Banków Żywności (dotacja NIW PROO)

Została dokonana ewaluacja Strategii Rozwoju 2015-2025 w oparciu o badania wśród pracowników biura Zarządu, Zarządu oraz przedstawicieli Banków. Powstał ponad 50-stronnicowy dokument. Rozpoczęły się prace związane z opracowaniem nowej Strategii Rozwoju na lata 2025-2029.

Została zamówiona analiza benchmarkingowa pt. Analiza funkcjonowania Federacji Polskich Banków Żywności na tle innych organizacji działających w podobnych obszarach (analiza benchmarkingowa), autor Łukasz Jaroń

Został zaangażowany moderator zewnętrzny do wsparcia opracowania strategii.

Odbył się zjazd Banków Żywności poświęcony Strategii, podczas którego omówiono wnioski z ewaluacji strategii, wnioski z analizy benchmarkingowej, skupiono się na identyfikacji wyzwań przed którymi stoi sieć Banków Żywności i kierunków rozwoju.

Została powołana grupa robocza ds. Strategii i odbyło się 1 spotkanie online grupy roboczej. Zakończenie prac nad strategią planowane jest na czerwiec 2025.

W maju odbył się też dwudniowy zjazd koordynatorów zbiorów żywności, podczas którego dyskutowano nad rozwojem zbiorów, omawiano wyzwania z tym związane i nastąpiła wymiana doświadczeń między osobami koordynującymi zbiórki.

W ramach projektu powstały też filmy na temat zbiórki, darczyńców żywności

6. Współpraca z producentami żywności

6.1. Koordynacja darowizn

W 2024 r. biuro FPBŻ skoordynowało odbiór darowizn w ilości:

2 766 613,31 kg o wartości 33 694 112,39 zł

Dodatkowo w ramach działań związanych z powodzianami pozyskano:

466 254,905 kg żywności o wartości 5 300 787,33 zł

TRANSPORT

FPBŻ kontynuowała współpracę w zakresie transportu darowizn koordynując transport 2079 palet,

w tym:

Firma:	ilość palet
Raben	824
DPD	287
Nagel Group	300
RAZEM:	1411

pozyskano nowych darczyńców transportu:

Firma:	ilość palet
Poczta Polska	173
UPS	216
InPost	238

Frigo Logistics	41
RAZEM:	668

Fundusz Ratowania Żywności:

W roku 2024 Banki Żywności korzystały z dofinansowania transportów produktów chłodniczych i mrożonych w ramach Funduszu Ratowania Żywności. Dofinansowano 27 transportów na kwotę 36 352,59 zł

6.2. Promocja Banków Żywności wśród potencjalnych nowych darczyńców

Powstała strona internetowa skierowana do producentów żywności, która będzie służyła do wsparcia procesu pozyskiwania darowizn produktów spożywczych od przedsiębiorstw. Jest skoncentrowana na prezentacji różnorodnych korzyści dla biznesu ze współpracy z Bankami Żywności.

Na stronie zamieszczone są m.in.:

- 3 filmy dokumentalne case study prezentujące korzyści dla biznesu ze współpracy z Bankami Żywności na przykładzie doświadczeń Grupy Maspex, Mars Polska i marki Folwark.
- 1 film animowany explainer prezentujący korzyści dla biznesu ze współpracy z Bankami Żywności na przykładzie modelowego menedżera w przedsiębiorstwie produkującym żywność

W ramach rozwijania materiałów do komunikacji z darczyńcami żywności powstała również ekspertyza kancelarii doradców podatkowych Martini i Partnerzy na temat korzyści podatkowych z przekazywania przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą darowizn w różnej formie do Banków Żywności (darowizny finansowe, darowizny rzeczowe, darowizny usług). Będzie udostępniana potencjalnym darczyńcom jako część pakietu informacyjnego o zasadach współpracy.

7. Rzecznictwo na rzecz zmian Ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (UoPMŻ) oraz innych aktów prawnych

Przedstawiciele Banków Żywności angażują się w prace Rady Działalności Pożytku Publicznego. W skład Rady wchodzi Błażej Krasoń, Wiceprezes Zarządu Federacji Polskich Banków Żywności, do której został wybrany, przy wsparciu innych organizacji pozarządowych. Rada jest jedynym ciałem instytucjonalizującym zasadę dialogu obywatelskiego oraz współpracę pomiędzy sektorem publicznym a trzecim sektorem. Celem Banków Żywności w ramach prac w Radzie jest reprezentacja interesów organizacji pozarządowych i ich wzmacnianie, przeciwdziałanie marnotrawstwu oraz ulepszanie łańcucha pomocy żywnościowej w Polsce.

Banki Żywności aktywnie uczestniczą także w obradach sejmowych podkomisji. Dorota Napiórkowska reprezentuje Federację Polskich Banków Żywności w obradach Podkomisji stałej ds. bezpieczeństwa żywności, eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej i handlu detalicznego produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych, działającej w ramach Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, podczas której omawiano między innymi zagadnienie nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Prawnik Przemysław Żak uczestniczy w obradach Podkomisji stałej ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającej w ramach Komisji Polityki

Spółecznej i Rodziny, a także w pracach Grupy roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych powołanej przez Przewodniczącą Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Ważnym tematem, w którym zabierała głos Federacja Polskich Banków Żywności była również ustawa o obronie cywilnej. Organizację reprezentował Łukasz Beier, który brał udział w posiedzeniach Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, działającej w ramach Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Kolejnym obszarem działań Banków Żywności jest zaangażowanie w prace Polskiej Federacji Producentów Żywności. Dzięki obecności w Federacji zrzeszającej przedstawicieli biznesu Banki Żywności mogą reprezentować stanowisko trzeciego sektora w sprawach kluczowych dla łańcucha pomocy żywnościowej i uczestniczyć w głosowaniach. Reprezentantką Federacji Polskich Banków Żywności w tych obradach jest Joanna Barańska.

7.1 Działania ws. projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności

W 2024 roku kontynuowano działania mające na celu uruchomieniu procesu zmian w ustawie.

- Spotkania robocze z Food Law Centrum Prawa Żywnościowego i wypracowaniu propozycji do zmian UoPMŻ oraz kwestii dotyczącej mrożenia mięsa czy przekazywania żywności po dacie minimalnej trwałości (22.02, 17.10)
- Spotkania w obszarach rzecznictwa (z prawnikiem, zespołowe)
- Podkomisja stała do spraw bezpieczeństwa żywności, eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej i handlu detalicznego produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych z udziałem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Klimatu i Środowiska gdzie przedstawiono stanowisko FPBŻ dot. zmian do UoPMŻ (02.10)
- Konferencja prasowa w siedzibie Sejmu (25.07) z udziałem Wiceministra MRiRW
- Zgłoszenie do MR uwag i stanowiska wobec projektu zmian ustawy (04.11)
- Aktywny udział w przygotowaniu przez Radę Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) uchwały dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności. Uchwała kończy się wnioskiem do projektodawców o uwzględnienie szczegółowych uwag i opinii organizacji pozarządowych, takich jak Federacja Polskich Banków Żywności i Caritas Polska.

7.2 Obowiązek badania sprawozdań finansowych OPP.

W 2024 roku uruchomione zostały działania rzecznicze dotyczące zmian w obowiązku badania sprawozdań finansowych OPP. Za jedną z kluczowych uznano kwestię niewliczania wartości darowizn rzeczowych do określenia wysokości przychodu. Aktywny udział w pracach Rady Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) oraz stałej podkomisji ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi brali udział B.Krasoń i P. Żak.

7.3. Planowanie i rozwój działań rzeczniczych

Przygotowana została mapa rzecznictwa, opracowano listę obszarów priorytetowych, takich jak kwestia VAT od darowizn i dotacji, monitorowanie działań nowelizacyjnych przy Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz tzw. Ustawa "Kamilkowa".

Ponadto, w ramach programu PROO w NIW został złożony projekt pt. "Think food tank banków żywności", który zakłada wzmocnienie w biurze działalności rzeczniczo-badawczej. Projekt został zakwalifikowany do realizacji od drugiej połowy 2025.

8. Zbiórki Żywności

W 2024 roku odbyły się dwie zbiórki żywności Federacji Polskich Banków Żywności.

Wielkanocna Zbiórka Żywności - odbyła się w dniach 15-16 marca 2024 r. W Wielkanocnej Zbiórce Żywności udział wzięły 21 Banki Żywności (Łódź, Poznań, Kraków, Piła, Częstochowa, Suwałki, Olsztyn, Chorzów, Radom, Lublin, Toruń, Gorzów Wielkopolski, Opole, Siedlce, Płock, Elbląg, Chojnice, Kielce, Gdańsk, Słupsk, Szczecin).

Do zbiórki w dołączyło 1 405 sklepów, w których zebrano ponad 202 tony żywności przy wsparciu ponad 15 000 wolontariuszy.

W 2024 roku Federacja po raz dwudziesty ósmy koordynowała przygotowania i przebieg Świątecznej Zbiórki Żywności. Akcja została przeprowadzona w dniach 29-30 listopada 2024 r. na terenie ponad 2180 sklepów największych sieci handlowych oraz mniejszych, lokalnych sklepów, przy wsparciu około 30 000 wolontariuszy. W trakcie Świątecznej edycji Zbiórki Żywności pozyskano łącznie ponad 328 ton żywności przez 30 Banków Żywności, które wzięły udział w zbiórce (Chojnice, Chorzów, Ciechanów, Częstochowa, Elbląg, Gdańsk, Gorzów, Grudziądz, Kielce, Konin, Kraków, Lublin, Łódź, Nowe Bielice, Olsztyn, Opole, Ostrowiec Świętokrzyski, Piła, Płock, Poznań, Radom, Rzeszów, Siedlce, Słupsk, Suwałki, Szczecin, Tczew, Toruń, Warszawa, Wrocław).

Federacja koordynowała współpracę z sieciami handlowymi, występowała o przyznanie numeru zbiórki do MSWiA, akceptowała listy sklepów i prowadziła sprawozdawczość dla sieci oraz promocję akcji w sieciach.

Świątecznej i Wielkanocnej Zbiórce Żywności w sklepach towarzyszyła zbiórka na zakup żywności w charytatywnym sklepie online zbiorkazywnosci.pl. zebrano łącznie kwotę: 12 752 zł.

W ramach wsparcia Banków Żywności koordynatorka zbiórek żywności z ramienia Federacji poprowadziła mentoring skupiający się na rozwijaniu sieci wolontariatu oraz obszaru działania podczas zbiórek żywności. W mentoringu wzięły udział 3 Banki Żywności: w Kielcach, Szczecinie i Wrocławiu, z czego ten ostatni musiał zrezygnować ze względu na obowiązki związane z powodziami na południu Polski. Natomiast dwa pozostałe Banki wprowadziły szereg zmian w okresie od czerwca do listopada 2024, co skutkowało większą liczbą kilogramów zebranych podczas Świątecznej Zbiórki Żywności 2024. Podczas tej samej zbiórki w 2023 roku, Kielecki Bank Żywności zebrał 7505 kg, a Bank Żywności w Szczecinie 2818 kg. W 2024 ich wyniki wzrosły: Kielecki Bank Żywności zebrał 10 002 kg, a Bank Żywności w Szczecinie 4589 kg. Ze względu na widoczny sukces obu Banków, mentoring będzie kontynuowany w 2025 roku z kolejnymi chętnymi Bankami Żywności.

9. Rozwój działań edukacyjnych. Upowszechnianie wiedzy z zakresu żywności i żywienia

9.1. Projekt “Ekomisja w podstawówkach”

We wrześniu 2024 r. rozpoczęła się piąta edycja projektu “Ekomisja” realizowanego w partnerstwie z firmą Lidl. Udział w projekcie zadeklarowało 376 szkół, które zadeklarowały udział 26948 uczniów.

W ramach projektu powstało 6 scenariuszy lekcji, opowiadanie autorstwa Pani Jadwigi Dybysławskiej “O Królu Łakomczuchu i Zielonej Wróżce”, gra karciana: Bitwa Śniadaniówek. Ogłosiliśmy ogólnopolski konkurs plastyczny. Zadaniem konkursowym było narysowanie ulubionej zdrowej przekąski lub dania. Dostaliśmy ponad 1500 prac, z których wybraliśmy 24 zwycięzców.

9.2. SUST-AID – projekt wspierający osoby pomagające żywnością

W 2024 roku odbyły się dwa spotkania partnerów, jedno w Coimbrze, Portugalia drugie w Warszawie. Spotkanie w Warszawie było organizowane przez nas. Uczestniczyły w nim 34 osoby. W trakcie spotkania odwiedzono Punkt pod Parasolem i organizację Uniters. Odbył się także spotkanie z przedstawicielami urzędu Miasta st. Warszawa. Głównym celem spotkania było przetestowanie materiałów dostępnych na platformie e-learnigowej, dokonano tego w formie ćwiczeń i warsztatów. Uczestnicy byli bardzo zadowoleni ze spotkania.

W grudniu zakończono już główne działania w projekcie, sfinalizowane platformę e-learningową we wszystkich językach oraz przygotowano manual dla trenerów, w którym znalazły się ćwiczenia i artykuły. Manual stanowi swoiste podsumowanie projektu.

9.3. Cook Wise – edukacja konsumentów

W 2024 roku rozpoczęliśmy nowy projekt finansowany z funduszy Erasmus, którego jesteśmy liderem. Partnerami projektu są organizacje z Bułgarii, Cypru i Grecji. Głównym celem projektu jest wzmocnienie pozycji jednostek poprzez promowanie zrównoważonych praktyk kulinarnych, zmniejszenie marnotrawstwa żywności i wspieranie głębszego zrozumienia zasad gospodarki o obiegu zamkniętym. W grudniu odbyło się w Warszawie w biurze Federacji spotkanie kick-off - rozpoczynające współpracę. Przedstawiono na nim plan zarządzania, upowszechniania i rozliczeń finansowych. Uczestnicy byli bardzo zadowoleni ze spotkania. Rozpoczęto także pracę nad pierwszym rezultatem projektu - narzędziem do pomiaru marnowania żywności w domach.

9.4. Edukacja konsumentów w sieciach handlowych

FPBŻ była partnerem kampanii edukacyjnych, realizowanych przez takie sieci handlowe jak: Biedronka, Auchan, Netto, Makro, Stokrotka, Lewiatan.

9.5. Podróż do Krainy Zdrowia

W 2004 roku rozpoczęliśmy projekt finansowany z Fondation de France. Będzie od realizowany przez dwa lata. Celem projektu jest edukacja żywieniowa najmłodszych, czyli przedszkolaków. W roku szkolnym 2024/2025 w projekt zaangażowało się 8 BŻ: BŻ w Ciechanowie, BŻ w Płocku, BŻ w Krakowie, BŻ w Chojnicach, BŻ w Olsztynie, BŻ w Łodzi, BŻ w Trójmieście, BŻ w Siedlcach. Rolą BŻ jest rekrutacja przedszkoli do projektu oraz przeprowadzenie warsztatu kulinarnego.

W celu przygotowania trenerów z BŻ do uczestnictwa w projekcie przeprowadzono spotkanie szkoleniowe edukatorów z Banków Żywności dnia 10.09.2024 r w którym uczestniczyło 13 edukatorek

z Banków Żywności zaangażowanych w projekt. Podczas szkolenia oprócz formalnych zasad został omówiony temat Jak uczą się dzieci przez specjalistkę– dydaktyka przedszkolnego oraz scenariusz warsztatu kulinarnego stworzony przez specjalistę dietetyki wraz z dydaktyczką nauczania przedszkolnego. W semestrze zimowym w roku 2024 edukatorzy BŻ przeprowadzili 29 warsztatów. Ponadto powstała strona internetowa projektu pod adresem: Podróż do Krainy Zdrowia.

Dział edukacji we współpracy z zewnętrznymi specjalistami opracował pakiet materiałów edukacyjnych, w tym: Grę planszową „Dobry dzień”, w której gracze mają za zadanie sprawić, aby cały ich dzień był dobry, czyli zdrowy.

Powstały również scenariusze lekcji wraz z kartami pracy i prezentacjami obejmujących trzy cykle tematyczne: Jak komponować posiłki?, Jak ograniczyć marnowanie żywności? Chrupiąco, zdrowo, nasionkowo.

Został zrealizowany film animacyjny o temacie niemarnowania żywności Nie marnuj jedzenia | Podróż do krainy zdrowia.

W ramach projektu we współpracy z działem komunikacji przeprowadzono kampanie edukacyjną w sieci skierowaną do rodziców dzieci w wieku przedszkolnym. Największym działaniem było zaangażowanie influencerów: Oczekując, Matka tylko jedna.

Dzięki wypracowanej współpracy z onet.pl opublikowaliśmy artykuł na portalu onet kobieta: "Podróż do Krainy Zdrowia". Jak proste zmiany mogą uczyć nasze dzieci? - Kobieta (onet.pl) oraz gazeta.pl w dziale zdrowie 'Podróż do Krainy Zdrowia' uczy, jak wspólnie budować zdrową przyszłość dzieci (gazeta.pl). Ponadto wykupiliśmy płatną informację prasową w PAP.

Celem kampanii było zachęcenie rodziców do podjęcia aktywności z dziećmi w temacie zdrowego odżywiania z wykorzystaniem wypracowanych materiałów edukacyjnych tj. Ebooka z kartami pracy.

10. Inne działania

10.1. Działania bieżące / administracyjne

- Prowadzenie bieżących działań, korespondencja z partnerami, urzędami, sprawozdawczość
- Udział w III Forum Bezpiecznej Żywności (Marta Czapnik-Jurak)

10.2. Współpraca z FEBA:

- Współpraca w zakresie wypracowywania i prezentowania wspólnych stanowisk na arenie europejskiej, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami FEBA, redystrybucji grantów i darowizn środków finansowych od partnerów biznesowych FEBA do Banków Żywności w Polsce;
- Prace przedstawiciela Zarządu FPBŻ - Łukasza Beiera - w pracach Zarządu FEBA (Board of Directors), który składa się z 11 dyrektorów, pochodzących z członków FEBA;
- Prace przedstawiciela biura FPBŻ - Łukasza Beiera – w pracach zespołu roboczego FEBA “EU Working Group” podejmującego tematy związane z realizacją unijnych programów pomocy żywnościowej i legislacji unijnych dotyczących dystrybucji żywności na cele społeczne.
- Przedstawiciele Zarządu i biura FPBŻ wzięli udział w corocznej konwencji FEBA w Pradze.
- Agregacja danych do raportów, w tym wyników ankiety z rocznej działalności Banków Żywności w Polsce.

- Dwukrotnie przedstawiciele biura FPBZ uczestniczyli jako prelegenci w seminariach dotyczących fundraisingu oraz w seminarium dotyczącym realizacji działań towarzyszących w ESF+, organizowanych przez FEBA.
- Na potrzeby spotkania FEBA z biznesem, biuro FPBZ przygotowało 2 filmy, historie uchodźców z Ukrainy, pracujących w Banku Żywności SOS w Warszawie.

10.3. Biuro Federacji

W 2024 roku w biurze Federacji średnio zatrudnionych było 17 osób na następujących stanowiskach: dyrektor biura, dyrektorka ds. edukacji i rozwoju, dyrektor ds. administracyjnych i operacyjnych, specjalistka ds. administracji, specjalistka ds. finansów i rozliczeń, specjalista ds. komunikacji, specjalista ds. fundraisingu, specjalistka ds. zbiorów żywności, specjalistka ds. szkoleń i rozwoju, koordynatorka projektów edukacji żywieniowej, koordynatorka projektów edukacyjnych, kierownik zespołu ds. sieci handlowych, koordynator ds. logistyki darowizn i ewidencji żywności, dwie osoby na stanowisku koordynatorka ds. darowizn, specjalista ds. Obsługi administracyjnej programu FEPŻ, koordynatorka programu FEPŻ.

10.4. Zarząd Federacji i Walne Zebranie

Władze Federacji stanowią: prezes - Beata Ciepla, wiceprezesi: Wojciech Jaros i Błażej Krasoń, skarbnik Zarządu: Irena Ogonowska, sekretarz Zarządu: Katarzyna Bielawska.

Komisja Rewizyjna w składzie: Krzysztof Sokołowski, Norbert Kępiński, Joanna Tomaszczyk.

Zarząd obradował na 9 posiedzeniach, trzykrotnie podjęto uchwały w trybie obiegowym. W posiedzeniach zarządu uczestniczyli przedstawiciele Komisji Rewizyjnej.

W 2024 roku odbyło się jedno Walne Zebranie – sprawozdawcze 25 czerwca.